

Malmö stad
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2024-09-30 kl 15:15-15:20
Plats	Digitalt via Teams
Utses att justera	Stefana Hoti
Protokollet omfattar	§443

Underskrifter	Sekreterare Pamela Lindqvist	
	Ordförande Katrín Stjernfeldt Jammeh
	Justerande Stefana Hoti

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)

Stefana Hoti (MP)

Håkan Fäldt (M) ersätter Helena Nanne (M)

Ej tjänstgörande ersättare

Roko Kursar (L)

Övriga närvarande

Andreas Norbrant (Stadsdirektör)

Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)

Tomas Barring (Chefsjurist)

Pamela Lindqvist (Nämndsekreterare)

§ 443 Granskningsversionerna av de nationella havsplanerna

STK-2024-689

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten har bjudit in till samråd gällande myndighetens förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. Ett huvudsakligt syfte med ändringsförslagen är att skapa förutsättningar för ökad energiutvinning i havet i form av havsbaserad vindkraft. Malmö stad är positiv till myndighetens ambitioner med de nationella havsplanerna och att Lillgrund pekas ut som allmänt intresse för energiutvinning. Samtidigt är Malmö stad starkt kritiska till att Sjollen har vägts bort i sin helhet och där ett planerat områdesskydd har givits företräde framför energiutvinning. Malmö stad anser vidare att konsekvensbeskrivningen behöver utvecklas, att Öresundsmetron pekas ut som ett utredningsområde mellan Köpenhamn och Malmö samt att ett nationellt förfarande för ett sammanhängande kustskydd ska utvecklas och redovisas.

Inom Malmö stad har ärendet remitterats till miljönämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden som har inkommit med yttranden.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Havs- och vattenmyndigheten.

Beslutet skickas till

Havs- och vattenmyndigheten
Tekniska nämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Miljönämnden
Stadskontoret, omvärld- och näringslivsavdelningen
Stadskontorets handläggare

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240930 Granskningsversionerna av de nationella havsplanerna
- Förslag till yttrande KSAU 240930 Granskningsversionerna av de nationella havsplanerna
- Miljönämnden beslut 240828 § 120 Reservation (SD) och Särskilt yttrande (V)
- Remissvar miljönämnden
- Tekniska nämnden beslut 240827 § 164 Särskilt yttrande (C), Reservation (V) och (SD)
- Remissvar tekniska nämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 240827 § 210 Särskilt yttrande (SD) och (V)
- Remissvar stadsbyggnadsnämnden
- Inbjudan till granskning av förslag till ändrade havsplaner
- Sändlista

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-09-27

Vår referens

Joakim Iveroth

Utredare

joakim.iveroth@malmö.se

Granskningsversionerna av de nationella havsplanerna STK-2024-689

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten har bjudit in till samråd gällande myndighetens förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. Ett huvudsakligt syfte med ändringsförslagen är att skapa förutsättningar för ökad energiutvinning i havet i form av havsbaserad vindkraft. Malmö stad är positiv till myndighetens ambitioner med de nationella havsplanerna och att Lillgrund pekas ut som allmänt intresse för energiutvinning. Samtidigt är Malmö stad starkt kritiska till att Sjollen har vägts bort i sin helhet och där ett planerat områdesskydd har givits företräde framför energiutvinning. Malmö stad anser vidare att konsekvensbeskrivningen behöver utvecklas, att Öresundsmetron pekas ut som ett utredningsområde mellan Köpenhamn och Malmö samt att ett nationellt förfarande för ett sammanhängande kustskydd ska utvecklas och redovisas.

Inom Malmö stad har ärendet remitterats till miljönämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden som har inkommit med yttranden.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Havs- och vattenmyndigheten.

Beslutsunderlag

- Sändlista
- Inbjudan till granskning av förslag till ändrade havsplaner
- Remissvar stadsbyggnadsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 240827 § 210 Särskilt yttrande (SD) och (V)

- Tekniska nämnden beslut 240827 § 164 Särskilt yttrande (C), Reservation (V) och (SD)
- Remissvar tekniska nämnden
- Miljönämnden beslut 240828 § 120 Reservation (SD) och Särskilt yttrande (V)
- Remissvar miljönämnden
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240930 Granskningsversionerna av de nationella havsplanerna

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-09-30

Beslutet skickas till

Havs- och vattenmyndigheten

Tekniska nämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Miljönämnden

Stadskontoret, omvärld- och näringslivsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Havs- och vattenmyndigheten har skickat ut granskningshandling gällande myndighetens förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. Granskningshandlingen är framtagen inom ramen för ett regeringsuppdrag om nya eller ändrade områden för energiutvinning i havsplanerna och där Havs- och vattenmyndigheten nu önskar få input på förslagen. Inom Malmö stad har ärendet remitterats till miljönämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden som har inkommit med yttranden.

Bakgrund

Havsplanerna är statens samlade vägledning till myndigheter, kommuner och regioner vid planläggning och prövning av anspråk på användning av områden i havet.

Havsplanerna ska bland annat bidra till att skapa förutsättningar för Sveriges framtida behov av utvinning av fossilfri energi. I detta ska planeringen stödja Sveriges energimål genom att skapa förutsättningar för utbyggnad av havsbaserad vindkraft. De första havsplanerna beslutades av regeringen år 2022, uppdelade i Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. I samband med beslutet fick Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att ta fram förslag till ändrade havsplaner med syftet att skapa förutsättningar för ökad energiutvinning i havet, i form av havsbaserad vindkraft, med målsättningen att havsplanerna ska skapa förutsättningar för totalt 120 TWh årlig elproduktion i havet.

Malmö stad gav input på föreslagen havsplan i samrådsfasen (STK-2023–1009). Vi lyfte då bland annat lyfte följande:

- Positivt att Lillgrund och Sjollen pekas ut i havsplanen som lämpliga för vindkraft då båda områdena även är utpekade som prioriterade områden för energiutvinning i Översiktsplan för Malmö.
- Att konsekvensbeskrivningen borde inkludera fler aspekter såsom lägre elkostnader och stärkta förutsättningar för näringslivets gröna tillväxt.
- Att Riksintresset för högexploaterad kust gör det svårt att utveckla de kustnära tätorterna. Riksintresset bör därför ses över.
- Att Öresundsmetron bör inkluderas i havsplanen som ett utredningsområde.
- Att havsplanen borde ge vägledning i den för samhället och kommunerna viktiga frågan om klimatanpassning.

Utifrån synpunkterna från samrådsfasen har havsplanerna arbetats om och nu gjorts tillgänglig för granskning för bland annat Malmö stad. Granskningshandlingen är det sista tillfället att lämna synpunkter på förslagen. Ett färdigt förslag till ändrade havsplaner lämnas till regeringen vid årsskiftet.

Förslagen i Havsplanerna

Havsplanerna innehåller vägledning om mest lämplig användning där den eller de användningar som anges i ett område har företräde framför andra användningar. I stora delar av havet kan olika användningar samsas om de anpassar sig till varandra och där tanken är att havsplanerna ska ge vägledning om vilken eller vilka användningar som har företräde och vilken anpassning som behövs. Havsplanerna inkluderar tio användningar; elöverföring, energiutvinning, friluftsliv, försvar, generell användning, kultur, natur, sandutvinning, sjöfart och yrkesfiske. Havsplanerna inkluderar också utredningsområden och områden där särskild hänsyn ska tas till höga naturvärden, till höga kulturmiljövärden eller till totalförsvarets intressen.

Granskningsförslaget pekar totalt ut energiområden som motsvarar 330 TWh årlig energiproduktion inom Västerhavet, Östersjön och Bottniska viken

Två områden i plankartan (beteckning Ö287 och Ö299) ligger i Malmö. Den mest väsentliga ändringen i granskningshandlingen för dessa områden, jämfört med samrådshandlingen, är att Sjollen har vägts bort i sin helhet (område Ö298 i samrådshandlingen). Allmänt intresse av väsentlig betydelse för naturvård har getts företräde framför allmänt intresse av väsentlig betydelse för vindbruk. I området planeras ett områdesskydd föreslaget av Länsstyrelsen.

Konsekvenser för kommuner och Malmö stad

Havsplanerna får inga direkta konsekvenser för Malmö stad eller andra kommuner då planerna endast är vägledande för den kommunala planeringen. I området i territorialhavet där de statliga och kommunala planerna överlappar gäller båda planerna, i det yttersta havsområdet gäller endast havsplanen och i kustområdet gäller endast den kommunala översiktsplanen. Havsplanernas vägledning innebär således varken förbud eller några bindande restriktioner utan ska ses som strategiska och långsiktiga överväganden som ska integrera näringspolitiska, sociala och miljömässiga mål. För att anlägga en vindkraftspark till havs krävs fortsatt bland annat tillstånd som prövas av mark- och miljödomstolen eller regeringen. Det innebär att det inte finns någon garanti om att få tillstånd för vindkraft i områden där energiutvinning har företräde enligt havsplanerna. Ansökan om tillstånd för vindkraft kan även göras för områden som inte är angivna i havsplanerna. I tillståndsprocesser prövas energiprojekt gentemot funktioner och värden som ska bevaras. Krav på anpassning ställs då i förhållande till lokala förutsättningar och planerad verksamhet.

Nämndernas bedömning av förslagen i havsplanerna

Miljönämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden har lämnat yttranden. Dessa redogörs för kort nedan:

Miljönämnden lyfter i sitt yttrande följande:

- Miljönämnden är positiv till att Havs- och vattenmyndigheten pekar ut fler områden för energiutvinning då detta skapar större möjligheter för havsplanerna att vara vägledande för den omfattande och skyndsamma utbyggnad av havsbaserad vindkraft.
- Miljönämnden anser att befintliga och planerade möjligheter för nätanslutning för havsbaserad vindkraft bör beaktas i framtagandet av förslag på områden för energiutvinning i havsplanerna då detta påverkar genomförbarheten av etablering av havsbaserad vindkraft.
- Miljönämnden är kritisk till att Havs- och vattenmyndigheten inte föreslår området vid Sjollen (tidigare betecknat Ö298) som allmänt intresse av väsentlig betydelse för vindbruk i detta förslag om ändrade havsplaner. Området har mycket goda förutsättningar avseende elnätsanslutning som möjliggör en snabb och samhällsekonomiskt effektiv etablering av havsbaserad vindkraft. Vidare har Malmö stad visat tydliga avsikter för området i översiktsplanen för Malmö vilket borde väga tungt i utarbetandet av havsplanen.

- Miljönämnden konstaterar att Havs- och vattenmyndigheten har genomfört en omfattande konsekvensbeskrivning och men bedömer att den hade kunnat fördjupas och breddas i vissa delar.
- Miljönämnden betonar slutligen att processen för att bygga havsbaserad vindkraft i nuläget är väldigt omfattande och tar lång tid jämfört med våra grannländer. Havs- och vattenmyndigheten borde därför belysa behovet att påskynda utbyggnadstakten av havsbaserad vindkraft på fler sätt än genom havsplanerna.

Reservation (SD)

Stadsbyggnadsnämnden lyfter följande i sitt yttrande:

- Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att bättre förankra och utveckla havsplanerna och påtalar Skånes och näringslivets stora behov av ytterligare möjligheter till energiutvinning i havet.
- Stadsbyggnadsnämnden motsätter sig att Sjollen vägts bort i sin helhet och att Länsstyrelsens förslag till framtida områdesskydd i stället getts företräde.
- Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att Lillgrund fortsatt redovisas som allmänt intresse men uppmärksammar att dess utvecklingspotential inte inryms.
- Stadsbyggnadsnämnden noterar att möjligheten för nätanslutning inte beaktats av myndigheten vid bedömningen av genomförbarheten för havsbaserad vindkraft i utpekade områden. Detta ligger inte i linje med regeringsuppdraget till Svenska kraftnät (SVK) om nätanslutningsmöjligheter.
- Stadsbyggnadsnämnden saknar en vägledning för klimatanpassning mot havsöversvämning införts i havsplanen.
- Stadsbyggnadsnämnden anser att det bör införas ett utredningsområde för koldioxidlagring i havsplanen.
- Stadsbyggnadsnämnden bedömer att Riksintresset för högexploaterad kust skapar svårigheter att utveckla de kustnära tätorterna och att riksintresset därför bör ses över.
- Stadsbyggnadsnämnden påpekar att grannländernas planer för deras havsutveckling bör beaktas. Det är särskilt viktigt för havsplaneringen i Öresund där Danmark ligger nära.

Avslutningsvis lyfter tekniska nämnden följande i sitt yttrande:

- Tekniska nämnden är kritisk till att Sjollen, som prioriterats för vindkraft i Malmös Översiktsplan, utgått som allmänt intresse för energiutvinning. En plats- och objektspecifik miljökonsekvensbeskrivning som utgår från samhällets och naturens fullständiga behov och konsekvenser bör genomföras innan en sådan avvägning görs.
- Tekniska nämnden anser att Sydvästra Östersjön och Öresund läggs till i områden som Region Skåne vill prioritera för att säkra Skånes energiförsörjning.
- Tekniska nämnden saknar en sammanställning av föreslagen elproduktion per elområde. En sådan sammanställning i kombination med behoven hade kunnat kasta nytt ljus över prioriteringar i havsplanerna.
- Tekniska nämnden anser fortsatt, vilket även påtalades vid samrådet, att det är av yttersta vikt att Öresundsmetron inkluderas i Östersjöns havsplan som ett utredningsområde mellan provostenen i Köpenhamn och Västra Hamnen i Malmö.
- Tekniska nämnden anser att en vägledning för klimatanpassning mot havsöversvämning bör införas i havsplanerna, inkluderat ett tydligare underlag för sandutvinning. Havsplanerna har endast en handfull mycket små områden utpekade för sandutvinning och det går inte att utläsa vad sanden från dessa områden förväntas räcka till. Detta lyftes även under samrådet.
- Tekniska nämnden välkomnar att havsplanerna kompletterats med områden för koldioxidlagring.

Reservation (V) och (SD)

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret delar de synpunkter som inkommit från miljönämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden och har tagit fram ett yttrande utifrån detta.

Stadskontorets bedömning är att ökad lokal elproduktion av flera anledningar är något som Malmö och Skåne bör arbeta för och prioritera. Skåne är i ett utsatt läge på grund av rådande elprisområdesindelning som innebär höga elpriser vilket påverkar näringslivets konkurrenskraft och möjlighet att överleva. Vi står samtidigt inför en omställning av både industri- och transportsektorn där en ökad lokal produktion av förnybar el är nödvändigt för att klara klimatomställningen. Att lyckas med omställningen är även en förutsättning för ett starkt och konkurrenskraftigt näringsliv i Malmö och Sverige framöver då denna kommer att kräva tillgång till stora mängder billig och förnybar el. Etablering av en vindkraftspark i närområdet är av den anledningen väldigt angeläget. Från stadskontorets perspektiv är Havs- och

vattenmyndighetens borttagande av Sjollen som ett område lämpligt för energiutvinning av den anledningen olyckligt.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och skickar detta till Havs- och vattenmyndigheten.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör

Datum

2024-09-30

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-689

Yttrande

Till

Havs- och
vattenmyndigheten

Granskningsversionerna av de nationella havsplanerna

Dnr 2024-001194

Sammanfattning

Malmö stad ser positivt på att Havs- och vattenmyndighetens förslag till ändrade havsplaner ger tydligare vägledning för utbyggnaden av havsbaserad vindkraft. Malmö stad vill dock påtala behovet att beakta olika områdets förutsättningar för praktisk genomförbarhet, utbyggnadstakt och anslutningsmöjligheter till elnätet. Malmö stad är positiva till att Lillgrund pekas ut som allmänt intresse för energiutvinning men är samtidigt starkt kritiska till att Sjollen har vägts bort i sin helhet och där planerat områdesskydd har givits företräde framför energiutvinning genom vindkraft. Detta trots att området pekas ut som prioriterat för vindkraft i Malmö stads översiktsplan och regionen har ett stort behov av ökad förnybar elproduktion. Malmö stad anser vidare att vissa positiva effekter av havsbaserad vindkraft bör utvecklas i förslaget konsekvensbeskrivning, att Öresundsmetron pekas ut som ett utredningsområde mellan Köpenhamn och Malmö samt att ett nationellt förfarande för ett sammanhängande kustskydd ska utvecklas och redovisas.

Yttrande

Malmö stad ser ett stort behov av ökad lokal energiproduktion i Skåne där elproduktionen från vindkraft behöver öka för att tillgodose hushållens och näringslivets nödvändiga och växande behov av energi till rimliga kostnader i södra Sverige. Malmö stad är därför positiv till att Havs- och vattenmyndigheten pekar ut fler områden för energiutvinning i detta förslag om ändrade havsplaner. Det skapar större möjligheter för havsplanerna att vara vägledande för den omfattande och skyndsamma utbyggnad av havsbaserad vindkraft som krävs för att säkerställa en hållbar och leveranssäker elförsörjning.

Om Lillgrund och Sjollen

Malmö stad ser positivt på att Lillgrund fortsatt redovisas som allmänt intresse för energiutvinning, men där Malmö stad saknar en beskrivning av områdets utvecklingspotential. I Malmö stads översiktsplan anges att Lillgrund ska kunna expandera geografiskt. I havsplanen beskrivs att förändringar av Lillgrund bör beakta olika aspekter, men i kartan är området begränsat till nuvarande etableringsområde. Malmö stad anser därför att ett större område bör anges kring Lillgrund för energiutvinning.

Malmö stad är starkt kritiska till att Sjollen (tidigare betecknat Ö298) utgått som allmänt intresse för energiutvinning i havsplanen. Området har länge varit utpekad som prioriterat för större vindkraftsetableringar i översiktsplanen för Malmö. Områdets potential för elproduktion har också stor betydelse för möjligheten att skapa ett leveranssäkert elsystem som levererar förnybar el till Malmös boende och näringsliv, vilket det finns högt uppsatta mål om i kommunens miljöprogram och energistrategi. Ur ett klimat- och energistrategiskt perspektiv är det därför av stort intresse för Malmö att det skapas bättre förutsättningar för etablering av havsbaserad vindkraft vid Sjollen genom att området pekas ut som prioriterat för energiutvinning i havsplanen.

Malmö stad anser att Havs- och vattenmyndigheten även bör beakta befintliga och planerade möjligheter för nätanslutning för havsbaserad vindkraft i framtagandet av förslag på områden för energiutvinning i havsplanerna. Skåne är i stort behov av att lokal elproduktion etableras snarast och möjligheten till nätanslutning påverkar ett vindkraftsprojekts tidplan kraftigt. Sjollen har en nästintill unik möjlighet till skyndsamt elproduktion inom elområde 4 genom närliggande anslutningsmöjligheter i Barsebäck. Detta möjliggör för snabb och samhällsekonomiskt effektiv etablering av havsbaserad vindkraft. Detta är särskilt betydelsefullt eftersom regionens elsystem idag är en av de sämst balanserade i Europa. Även förutsättningarna för praktiskt genomförbarhet och utbyggnadstakt bör beaktas där exempelvis områden för energiutvinning närmre kusten och där det är grundare skulle kunna prioriteras.

Malmö stad är även kritiska till att Havs- och vattenmyndigheten lägger så mycket vikt vid ett eventuellt framtida områdesskydd med konsekvensen att området vid Sjollen inte föreslås som prioriterat eller ens som utredningsområde för havsbaserad vindkraft. Detta trots att myndighetens uppdrag och havsplaneringsförordningen anger att kommuners avsikter om framtida användning av havsområdet ska vägas in och att Havs- och vattenmyndigheten ska ta hänsyn till lokala behov relaterat till principen att "Förvaltningen bör vara decentraliserad till lägsta tillämpbara nivå". Att kommunen har visat tydliga avsikter för området vid Sjollen i översiktsplanen för Malmö, samt det lokala behovet av utökad elproduktion bör enligt Malmö stad väga tungt i utarbetandet av havsplanen.

Avslutningsvis, att Havs- och Vattenmyndigheten väger bort Sjollen för energianvändning utan att en plats- och objektspecifik miljökonsekvensbeskrivning är genomförd borgar inte heller för en avvägning som utgår från samhällets och naturens fullständiga behov och konsekvenser. Malmö stad menar, som Havs- och vattenmyndigheten också konstaterat, att natur- och kulturmiljöintressen både kan samexistera med vindkraft samt bidra till marina habitat. Botten påverkas inte heller permanent av vindkraftsetableringar då den efter vindkraftverkens livslängd går att återställa. Med det sagt ska påverkan på naturvärden av en vindkraftsetablering i området självfallet nogsamt studeras och åtgärder för att mildra och även kompensera negativa effekter ska krävas vid ett genomförande. Även anpassningar kan behöva vidtas för att möjliggöra olika användningars samexistens

Om klimatanpassning

Malmö stad noterar att det inte införts någon vägledning för klimatanpassning mot havsöversvämning efter samrådet, trots de påtagliga effekterna längs Skånes kust av de pågående klimatförändringarna. Det är av största vikt att utveckla ett nationellt förfarande för ett sammanhängande kustskydd till Sveriges kust och kustkommuner. Marin sandutvinning för strandfodring av erosionsdrabbade stränder är ett viktigt redskap i exempelvis Nederländernas och Danmarks nationella klimatanpassningsstrategier. Behovet åtföljs av utpekanden av stora områden i ländernas havsplaner. I Sveriges havsplaner finns endast en handfull mycket små områden utpekade för sandutvinning och ur havsplanerna går det inte att utläsa vad utvunnen sand från dessa områden förväntas räcka till. Malmö stad menar att havsplanerna och dialogen kring dem hade gynnats av ett tydligare underlag för sandutvinning där bedömda behov legat till grund för utpekade områden.

Om Öresundsmetron

Malmö stad anser att det är av yttersta vikt att Öresundsmetron inkluderas i Östersjöns havsplan som ett utredningsområde mellan provostenen i Köpenhamn och Västra Hamnen i Malmö. Detta påtalades även vid samrådet. Eftersom Öresundsmetron är av stor vikt för såväl Malmö stad som regionen behöver det säkerställas att havsbaserade utvecklingsprojekt i Öresund inte försvårar dess genomförande.

Om konsekvensbeskrivningen

Malmö stad konstaterar att Havs- och vattenmyndigheten har genomfört en omfattande konsekvensbeskrivning och där Malmö stad är positiv till att förslagen till ändrade havsplaner i allmänhet syftar till att bidra till Sveriges fossilfria energiförsörjning genom utbyggnad av havsbaserad vindkraft. Det är också positivt att Havs- och vattenmyndigheten redogör för hur havsbaserad vindkraft skapar förutsättningar för elektrifieringen av sektorer med stort klimatavtryck, så som transportsektorn och olika industrier. Malmö stad anser dock att andra positiva effekter

av havsbaserad vindkraft inte beskrivs i tillräcklig omfattning i förslaget konsekvensbeskrivning. Den förnybara elen från havsbaserad vindkraft främjar till exempel inte bara näringslivets gröna tillväxt utan innebär också lägre elräkningar för privatpersoner. I nuläget är Malmö och Skåne beroende av överföring av el från norra Sverige och andra länder och en ökad självförsörjningsgrad i södra Sverige skulle därför även stärka regionens resiliens. En leveranssäker elförsörjning utgör även en viktig del av Sveriges totalförsvaret, vilket enligt Malmö stad bör beaktas i avvägningen om den havsbaserade vindkraftens påverkan på försvarets intressen i havsområdet i större utsträckning. Därför menar Malmö stad att konsekvensbeskrivningen skulle må väl av att utvidgas för att fånga ett större och bredare samhällsperspektiv.

Om Riksintresset för högexploaterad kust

Malmö stad vill återigen lyfta att Riksintresset för högexploaterad kust skapar svårigheter att utveckla de kustnära tätorterna. Riksintresset bygger enligt värdebeskrivningen på att ”kustområdenas natursköna och kulturellt intressanta områden har ett särskilt stort värde för rekreation och turism för den breda allmänheten och att dessa värden ska skyddas mot exploatering som gör att de går förlorade”. Malmös kuststräcka omfattas av riksintresse högexploaterad kust trots att stora delar av sträckan är modifierad och aktivt används och utvecklas för urban markanvändning. Riksintresset behöver enligt Malmö stad uppdateras så att det framöver inte skapar omotiverade hinder för tätortsutveckling.

Övriga synpunkter

Malmö stad vill påpeka värdet av att beakta grannländernas planer för havsutveckling. Det är särskilt viktigt för havsplaneringen i Öresund där Danmark ligger nära. Det går inte att utläsa om det under arbetet med havsplanen har skett ett sådant utbyte med Danmark eller vilka vindkraftsplaner de har i angränsande delar av havet. En sådan samordning är nödvändig för att skapa en helhetsbild över sundets utveckling och skulle ge ett mer heltäckande och adekvat beslutsunderlag. Den samlade bilden skulle kunna påverka Sveriges ställningstaganden.

Processen att bygga havsbaserad vindkraft är i nuläget väldigt omfattande och tar i Sverige lång tid jämfört med våra grannländer. Desto tidigare som projektering av vindkraft kan få stöd i havsplanerna desto bättre. Malmö stad ser dock en risk att de ändrade havsplanerna inte kommer ha en så stor påverkan på utbyggnadstakten av havsbaserad vindkraft eftersom etableringar ändå kräver omfattande tillståndsprövningar av mark- och miljödomstolen eller regeringen. När det gäller vindkraft i territorialvatten kan kommuner dessutom stoppa etableringar genom kommunalt veto. För att bidra till målet om 120 TWh årlig energiutvinning till havs anser därför Malmö stad att Havs- och vattenmyndigheten bör belysa behovet att

påskynda utbyggnadstakten av havsbaserad vindkraft på fler sätt än genom havsplanerna.

Öresund har ett rikt marint djur- och växtliv som både är unikt och känsligt. Sundet har stor betydelse för rekreation, naturupplevelser, fysisk aktivitet, lärande samt för det marina näringslivet. Malmö stad ser ett behov av att aktivt verka för att långsiktigt säkerställa havets ekosystemtjänster och utreda fler skyddade områden i Malmös havsområde samtidigt som andra viktiga funktioner, såsom vindkraft, Öresundmetro och kustskydd, kan fortsatt utvecklas.

Behovet av koldioxidlagring är stort för att minska klimatutsläppen från samhället och där SGU:s beräkningar visar att det finns en betydande kapacitet i Östersjöns och Öresunds berggrund. Malmö stad välkomnar därför att havsplanerna kompletteras med områden för koldioxidlagring.

Malmö stad ser ett behov av en sammanställning av föreslagen elproduktion per elområde. En sådan sammanställning i kombination med behoven hade kunnat kasta nytt ljus över prioriteringar i havsplanerna.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Pamela Lindqvist